

Föreläsning 17 25/02-15

Energilagrar

$U_{1-2} = T_2 - T_1$: Lagen om den kinetiska energin

$U = \int_{\vec{r}_1}^{\vec{r}_2} \vec{F} \cdot d\vec{r}$: Arbete

$V = \int_{\text{ref}}^{\vec{r}} dv = - \int_{\text{ref}}^{\vec{r}} \vec{F} \cdot d\vec{r}$: Potentiell energi (Konservativa krafter)

$T + V = T_0 + V_0$: Mekaniska energilagen (Konservativa krafter)

Allmänt uttryck för energi och arbete:

$$\textcircled{*} U_{1-2} = (T_2 - T_1) + \underbrace{(V_{g2} - V_{g1}) + (V_{f2} - V_{f1})}$$

Överflyttade från VL i $U_{1-2} = T_2 - T_1$

U_{1-2} : Arbete från icke-konservativa krafter

T : Kinetisk energi

V_g : Lägesenergi (Potentiell energi)

V_f : Fjäderenergi elastisk energi (Potentiell energi)

$$T = \frac{mv^2}{2}, \quad V_g = mgh, \quad V_f = \frac{kx^2}{2}$$

m : massa, v : fart, g : tyngdacceleration

h : höjd i tyngdkraftsfältet relativt vald nollnivå (fix)

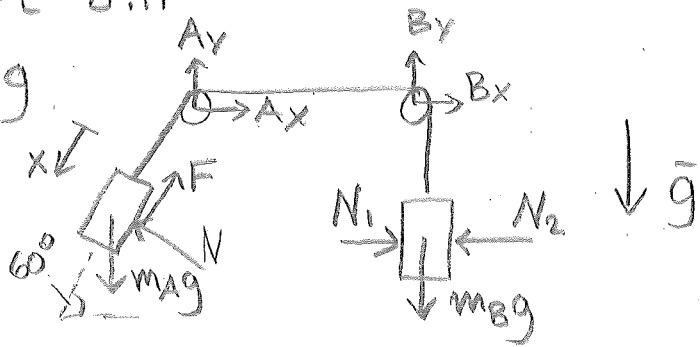
k : fjäderkonstant, x : fjäderförlängning / förkortning

Jämfört med naturlig längd på fjädern

Effekt: $P = \frac{dU}{dt}$

Uppgift 8.11

Frilägg

Nollvån i läge 1

Läge 1

Läge 2

$$V_{GA1} = 0$$

$$V_{GA2} = -m_A g x \sin 60^\circ \quad \text{Ej "spikat" } x!$$

$$T_{A1} = 0$$

$$T_{A2} = \frac{1}{2} m_A \dot{x}^2$$

$$V_{GB1} = 0$$

$$V_{GB2} = m_B g x$$

$$T_{B1} = 0$$

$$T_{B2} = \frac{1}{2} m_B \dot{x}^2$$

$$U_{1-2} = \int_0^x F dx = \int_0^x (-m_A g \cos 60^\circ) dx$$

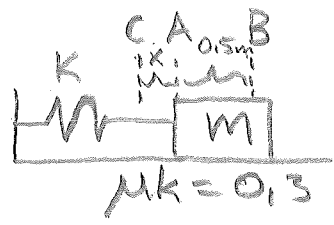
$F = \mu N$ Friktionsvillkor

$$\sum F_y = m_A g_y \quad N - m_A g \cos 60^\circ = 0$$

Insättning ger $\Rightarrow \dots$ (Kolla hemsidan)

Exenta 26/08-03

2)

Allmänt uttryck för energi/arbete

$$U'_{1-2} = (T_2 - T_1) + (V_{g2} - V_{g1}) + (V_{f1} - V_{f2})$$

Läge A

Läge B

Läge C

$$T_A = \frac{m v_A^2}{2}$$

$$T_B = 0$$

$$T_C = 0$$

$$V_{gA} = 0$$

$$V_{gB} = 0$$

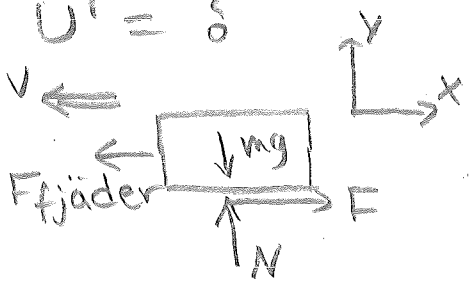
$$V_{gC} = 0$$

$$V_{fA} = 0$$

$$V_{fB} = \frac{k}{2} \cdot 0,5^2$$

$$V_{fC} = \frac{k}{2} x^2$$

$$U' = ?$$

$$\Sigma F_y = m a_{gy}$$

$$N - mg = m \cdot 0$$

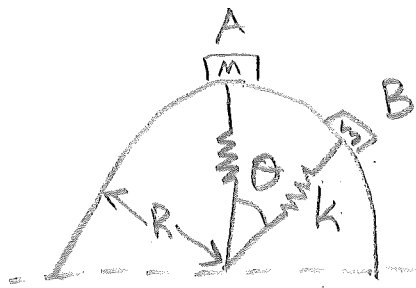
Friktions samband: $F = \mu_k N$

$$U'_{B-A} = -\mu_k mg \cdot 0,5$$

$$U'_{B-C} = -\mu_k mg \cdot (0,5 + x)$$

Insättning ger $\Rightarrow \dots$ (Kolla hemsidan)

5)

Friktionsfritt

Varför energimetoden?

- Släpps från vila
- Ingen friktion, inga bidrag
- $U' = 0$

$$U'_{A-B} = (T_B - T_A) + (V_{gB} - V_{gA}) + (V_{fB} - V_{fA})$$

Läge A

Läge B

$$T_A = 0$$

$$T_B = \frac{1}{2} m v_B^2$$

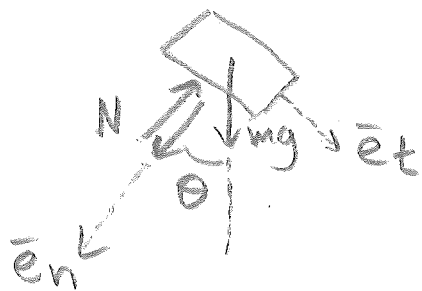
$$V_{gA} = m g R$$

$$V_{gB} = m g R \cos \theta_0$$

$$V_{fA} = \frac{k}{2} (R - l_0)^2$$

$$V_{fB} = \frac{k}{2} (R - l_0)^2$$

$$\frac{v^2}{R} \leftarrow v_B$$

$$\Sigma F_n = m a_n$$

$$F_{fjäder} - N + m g \cos \theta = m a_n$$

$$\Sigma F_t = m a_t$$

$$m g \sin \theta = m a_t$$

I läge B gäller att $N = 0$

$$F_{fjäder} = k (R - l_0)$$